

MINTAPROGRAM

Összevont évfolyamokkal működő
alapfokú művészeti iskolák számára

Képző- és iparművészeti ág
Fém- és zománcműves tanszak

MINTAPROGRAM
Összevont évfolyamokkal működő
alapfokú művészeti iskolák számára

Képző- és iparművészeti ág
Fém- és zománcúves tanszak

MINTAPROGRAM

MINTAPROGRAM FÉM-ÉS ZOMÁNCMŰVES TANSZAKRA

ÖSSZEVONT ÉVFOLYAMOKKAL MŰKÖDŐ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁK SZÁMÁRA

Az alapfokú művészetoktatás módszertani fejlesztéséhez, tanár továbbképzéshez

Szerző: Baranyai Anita

Lektor: Baranyai Zoltán Józsefné, Lázár Zsuzsa

Grafikai szerkesztő: Mészáros Anna

2019

Készült az „EFOP-3.2.6-16-2016-00001 azonosítószámú
”A tanulók képesség kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben”
című projekt keretében

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BEVEZETŐ

Az alapfokú művészeti iskolák képző- és iparművészeti ágán az elmúlt évek gyakorlatában többnyire az alsó tagozatból szerveznek egy összevont évfolyamokkal működő csoportot, és a felsősökből egy másikat. Ennek megfelelően, általában az alsó tagozatos csoportba kerülnek az E1, E2, A1, A2, a felsőbe az A3, A4, A5, A6 évfolyamos művészeti osztályos tanulók. A jelenleg érvényben levő központi tanterv alapján, amely három évfolyamos tagozódásra épített, szinte lehetetlen a törvény által biztosított négy évfolyamos összevonás eredményes, jogszabálykövető gyakorlatát megvalósítani. A négy évfolyamon ugyanis nem azonos a tanszaki és tantárgyi rendszer, eltérők a tananyag feldolgozást elősegítő feladatsoportok. Bárhogy csoportosítjuk is az évfolyamokat, ez utóbbi probléma mindig megjelenik, ami nagyon megnehezíti az összevont évfolyamokkal dolgozó pedagógusok és a csoportokban tanuló diákok munkáját, és gátolja az eredményességet is.

A fentiekén túl, a gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy a képző- és iparművészeti ágon nem szerencsés a kötelező és a kötelezően választott tantárgy elkülönítése. A két tárgyat majdnem mindenütt ugyanaz a tanár tanítja. Amennyiben egy délután kerül sor a heti négy művészeti óra megtartására, a tanulók munkáját megzavarja, ha más az első két óra tantárgya és témaköre, mint a második két óráé. A két tantárgyra tagolás akkor sem szerencsés, ha az külön napokon valósul meg, mert ebben az esetben a hét egyik napján elkezdett feladatot nem folytathatják a következő napon, csak egy hét múlva, amikor ismét az a tantárgy kerül sorra. Ezekkel a nehézségekkel küszködve, igyekeztünk egy olyan idő- és programtervet összeállítani, amely lehetővé teszi, hogy az egy tanulói csoportba tartozó, de eltérő évfolyamú és életkori tanulók,

ugyanazon időtartamban azonos tematikus egységgel, témakörrel foglalkozhassanak - természetesen életkoruk és felkészültségük alapján, más-más szinten és módon. Ezért a két tantárgy tananyagtartalmát az egymásra építhetőség szempontjait szem előtt tartva alakítottuk ki.

Az itt bemutatott pedagógiai koncepció a képző- és iparművészeti ág jelenleg érvényben levő központi tantervének alaptartalmait (a művészeti ág tanításának alapelveit, célját, a képző- és iparművészeti ág általános fejlesztési követelményeit, az évfolyamokra lebontott fejlesztési feladatokat, az alap- és záróvizsga követelményrendszerét) nem változtatta meg, csak a túlméretezett és túlkonkretizált tananyagtartalmat, illetve az évfolyamokra lebontott követelményt csökkentette, egyszerűsítette kis mértékben. Az évfolyam-összevonhatóság érdekében a mintaprogram a tananyagtartalmakat nem tantárgyakra bontva taglalja, hanem holisztikus megközelítéssel, logikai kapcsolatok alapján rendezi.

A tantárgyak közötti integrációra azért nyílt lehetőség, mert a központi tantervben a vizuális alkotó gyakorlatok, a grafika és festészet alapjai és a tanszaki műhelygyakorlat tantárgyak tananyagtartalmán belül több azonos téma- és feladatsoport található. Ez elősegítette a főtárgy és a kötelező tárgy azonos tananyagtartalmának egyidejű tanítását. Az eltérő tartalmakat pedig a témakörök összevonásával, az egyes évfolyamok feladatsoportjainak átrendezésével sikerült olyan rendszerbe szervezni, amely az összevont évfolyamokkal dolgozó osztályok számára lehetővé teszi, hogy a csoport tagjai a közös tanórákon azonos problémakörökkel foglalkozzanak, az életkoruknak és képességüknek megfelelő szintű válaszokat adva, és egymástól is tanulva.

Pedagógiai koncepciónk szerint az E1, E2, A1, A2 évfolyamokon a tanulók általános vizuális és képzőművészeti alapoást kapnak. Ezen időszak alatt sajátítják el a vizuális alapozó gyakorlatok, a vizuális alkotó gyakorlatok E1, E2, A1, A2 évfolyamokra tervezett tananyagtartalmát és a grafika és festészet alapjai tantárgy A1, A2, évfolyamra tervezett tananyagát. A tanulók az E1, E2, A1, A2 évfolyamon képzőművészet tanszakosok.

Mintaprogramunkat úgy építettük fel, hogy a négyéves képzőművészeti oktatásban való részvétel után, az A3 évfolyamon választhat új szakirányú tanszakot a tanuló. Tehát felső tagozatos korában az A3, A4, A5, A6 évfolyamokon már az általa választott tanszakon tanul tovább.

A grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves tanszakok tananyagtartalmának kialakításánál a grafika és festészet műhelygyakorlat tantárgy 3. évfolyamának, a vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy 3-6, és a tanszakválasztás függvényében a grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy 4-6 évfolyamára készített tantervét vettük figyelembe.

Az alapfokú művészeti iskola hatodik évfolyamának elvégzése után (általában, amikor a tanuló az alapfokú művészeti iskolában hatodik évfolyamos tanuló, az általános iskolában nyolcadik osztályos) eldöntheti, hogy kíván-e alapfokú művészeti vizsgát tenni. Ezen koncepció alapján eddig a képzőművészet, a grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves tanszakok mintaprogramjait készítettük el és próbáltuk ki fejlesztő pedagógusokkal a tanítási gyakorlatban.

A táblázatos programtervben a fejlesztési részcélokban jelennek meg 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel módosított 27/1998-as MKM rendelettel kiadott "Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja" című dokumentum, képző- és iparművészeti ága fenti tantárgyára és évfolyamára meghatározott fejlesztési céljai.

A tantervi anyagban jelennek meg az adott tantárgyak adott évfolyamára meghatározott tananyag, az ismeretekben és tevékenységekben a feladatcsoportokban megjelenő tartalmak. Programtervünkben azért mutatunk be inspirációs forrást, szemléltető anyagot (műalkotásokat, illetve tanulói munkákat), hogy ezzel az értelmezéshez, tervezéshez, megvalósításhoz könnyebb kapcsolódási lehetőséget adjunk, s hogy az illusztrációval újabb és újabb megoldásokra, útkeresésre inspiráljunk.

A bemutatott tanítási-tanulási mintaprogram arra biztat, hogy merjünk a ránk bízott tanulók érdeklődésének és személyes indíttatásának figyelembevételével újabb hatékony tanítási gyakorlatot kialakítani. Szerezzünk tapasztalatot abban, hogy a tanítási gyakorlatunkat, tanulási programunkat képesek legyünk az adott csoport igényei szerint átszervezni, alakítani.

A főtárgy és a kötelező tárgy tanítására a heti minimális óraszámokat figyelembe véve (2-2 óra), a 35 hetes tanévben 70-70, azaz 140 óra áll rendelkezésre. A felsőbb évfolyamos tanulók számára készített mintaprogram utolsó témakörei a tanultak szabad, egyéni alkalmazására épülnek. Az év végi bemutató kiállításra vagy az alapfokú vizsgára készülve a tanulók eldönthetik, hogy az adott évfolyamra meghatározott tananyagtartalom, illetve az alapfokú vizsga elvárásrendszere alapján milyen témakörben, anyaggal,

technikai eszköztárral valósítják meg egyéni terveiket. A mintaprogram utolsó, vizsgamunka címen szereplő témakörei tehát a választási lehetőségek megoldására mutatnak példát.

Az alábbiakban azon tantárgyak célrendszerét, fejlesztési feladatait, a tantárgyak adott évfolyamokra vonatkozó tananyagát, követelményét tettük közre, amelyekre építve készült a mintaprogram.

Az alapfokú képzés során a tanulók megismerik:

- a vonal forma- és térképző szerepét,
- a szín szerepét, hatását a tárgyakon és a térben,
- a felület és textúra szerepét, létrehozásának lehetőségeit,
- a gyűjtés, gyűjtemény kialakításának célját, módjait,
- a díszítés sajátosságait, a témához kapcsolódó motívumokat,
- a kiemelés módjait,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az illusztratív ábrázolás sajátosságait,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a tárgyak funkciója és formája-díszítése közti kapcsolatot.

Képesek lesznek:

- vonal-, szín- és formavariációk létrehozására,
- a lelki minőségek kifejezésére,
- felület és textúra kontrasztok létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, gyűjtemény létrehozására,
- vázlatok készítésére,
- egyszerű nyomatok készítésére,
- képalkotásra,

- vizuális eszköztárunk folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére,
- az eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

A tanulók az élményszerű alkotófolyamatokban megtapasztalják a növényi részek, a gyapjú, az agyag, a papír felhasználási területeit, az anyag- és formaalakítás egyszerű módjait, díszítési lehetőségeit, a tárgyalakítás legfontosabb szempontjait, az újrahasznosítás szerepét, lehetőségeit.

Programtervünk pedagógiai célja az, hogy az ajánlott megoldással megkönnyítsük az összevont évfolyamokkal dolgozó pedagógusok, művészek munkáját, hogy az adott időintervallumban az ésszerűen szervezhető, áttekinthető tananyaggal hatékonyabb tudásgyarapodást (ismeret, készség, képesség, attitűd) érjünk el.

Tartalmi területek, tartalmi egységek (tananyag)

és azok munkaformái:

Napjainkra a vizuális kultúra, a képzőművészet, az alkalmazott és médiaművészet tartalma, a művek létrehozásának, befogadásának módja rendkívül összetetté vált. A mindent átszövő vizuális ingerek rendszerezése, értelmezni tudása, az élet értékes elemeinek felismerése, eredményes alkalmazása akkor valósulhat meg, ha a tanulók számára e célokra szerveződő aktív tevékenységet, élményt, kifejezési, reflektálási és döntési szituációt teremtünk.

Vizuális nevelési gyakorlatunkban általános célként a természeti és tárgyi környezet, önmaguk és a társas kapcsolati kultúra megismerését-megélését, a tudatos személyiségfejlesztést tartjuk fontosnak.

Arra törekszünk, hogy tudásukat érzéki tapasztalás, tapasztalat-szerzés által gyarapítsuk, hogy komplex szemlélet kialakításával segítsük elő a kreatív problémamegoldás, az önépítés képességét.

A tananyag három nagy tartalmi egységre tagolódik:

- a környezet és önmaguk megismerésére,
- a vizuális befogadó, kifejező, közlő és a tárgyalkotói tevékenységek műveléséhez szükséges készségek elsajátítására,
- az önálló tervező és alkotó tevékenység lehetőségének kínálatára.

A program olyan kompetenciákat – képességeket, ismereteket és attitűdöket - kíván fejleszteni, amely alkalmasabbá teheti a tanulókat a megváltozott, s a folyamatosan alakuló kihívások leküzdésére.

A mintaprogram rugalmas, kreatív keretet kíván biztosítani annak érdekében, hogy a művészeti képességfejlesztés a leghatékonyabban és differenciáltan valósulhasson meg.

A vizuális képességfejlesztés folyamatában

hangsúlyos szerepet kap:

- a megfigyelőképesség, a látvány- és ábraértelmező képesség,
- a vizuális tapasztalat, logika, az elvont gondolkodás,
- a forma és ábraalkotó, megjelenítő, kifejező, kép-, tárgy-, és konstruáló képesség,
- az anyagalakító, eszközhasználó és rekonstrukciós képesség
- önismeret és önállóság fejlesztése.

Mivel a vizuális nevelésen belül számtalan módszer alkalmazható (pl. szemléltetés, megfigyeltetés, megbeszélés, értelmezés, vita, demonstráció, egyéni és csoportmunka, szimuláció, szerepjáték, kutató munka, kooperatív oktatási forma és projektszervezés), a ránk bízott csoport összetételét figyelembe véve, lehetőségünk van azokat érdeklődésük, motivációjuk, pillanatnyi lelkiállapotuk szerint alakítani. Fontos, hogy észrevegyük azokat az egyéni képességelemeket is, amelyekre építve sikerélményhez tudjuk juttatni a tanulókat, amelyek által biztosítani tudjuk az egyén és általa a csoport fejlődését is.

A mintaprogram lehetőséget ad azoknak az egyedi terveknek és variációinak létrehozására, melyek az adott nevelési-oktatási környezetben a leghatékonyabbak lehetnek.

A program olyan árnyalt, változatos fejlesztési célok megvalósítását igyekszik támogatni, melyek maximálisan építenek a helyi sajátosságokra, és alkalmazkodni tudnak a pedagógiai igényekhez.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁGA KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

A hatályba levő központi tanterv alapján:

„Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket.

Az alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágán folyó oktató-nevelő munka sajátosságai:

- **tevékenységközpontúság:** a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- **feladattudatosság:** egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- **alkotói magatartás:** amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- **komplexitás:** amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és média-művészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak és tudástartalmak között,
- **folyamatszerűség** az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- **kreatív cselekvőképesség,** melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,

- **interaktivitás és együttműködési készség:** mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- **tanulók önkifejezési készségének kialakítása** és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,
- **szociális érzékenység és empátia,** az én-tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A fém- és zománcműves tanszak tanárgyai

Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat

Főtárgy: Grafika és festészet alapjai/Fém-és zománcműves műhelygyakorlat

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI TANTÁRGY

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével. A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.
- Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása.

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának tananyaga

- Grafikai és festészeti ismeretek
- A vonal és a mozgás-változás
- A színek egymáshoz való viszonya
- A színek érzelmi minősége
- Színharmóniák, szíkontrasztok
- A forma, folt, felület és textúra kifejező használata
- A gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségei
- A funkció és díszítés
- Egyedi motívumok, motívumrendszer
- Dombornyomat
- Kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok,
- Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának követelményei

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit,
- a színek egymáshoz való viszonyát,
- a színek érzelmi minőségét,
- a színharmóniákat, szíkontrasztokat,
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit,
- a funkció és díszítés kapcsolatát,
- a nyomtatás készítésének technikáját.

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára,
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására,
- dombornyomat készítésére,
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY

A vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőképesség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy feladata

- A vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.
- A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot.
- Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe.
- A baleset-, munka- környezet- és tűzvédelmi szabályok betartatása.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának fejlesztési feladatai

- Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba való bevonásával.
- A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése.
- A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása.
- A népművészeti és művészettörténeti ismeretek alkotó tevékenységhez kapcsolódó aktív beépítése.
- A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat - ismeretek
- Ábrázolási és tárgyalkotási ismeretek
- A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök
- Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek és kézműves technikák
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- a kézművesség tárgyait és technikáit,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a vizuális művészetek formáit, sajátosságait, anyagait és eszközeit.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- a látvány és jelenségek értelmezésére,
- vázlatok készítésére, átírásra,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- figyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek megalapozása.
- A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alapjainak elsajátíttatása.
- A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése, a képi műveltség bővítése.
- A tanuló kitartó, feladattudatos munkavégzésének segítése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- A látvány megfigyelése, értelmezése, rögzítése.
- Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök.
- Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek és technikák.
- Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok.
- Az egyes népművészeti tárgyakra jellemző stílusjegyek, technikák.
- A formák, színek tudatos használata és a térábrázolás kérdései.
- A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák.
- Hagyományos és új médiumok.
- Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a választott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos – forma – faktúra és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók–tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,

- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának fejlesztési feladatai

- Az emberi és a természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, alkotási tevékenységek iránti érdeklődés megerősítése.
- A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek körének bővítése.
- A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alkalmazásának fejlesztése a különböző feladatok során.
- A manuális tudás és az alkotóképesség továbbfejlesztése, a stílusérzék megalapozása.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- A látvány megfigyelése, perspektivikus ábrázolása.
- Rajzeszközök, plasztikus és modellező anyagok és eszközök.
- Különféle képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek, technikák.
- Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok.
- Formai, szintani alapismeretek.
- A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák.
- Hagyományos és új médiumok.
- Az előképek megismerése, feldolgozása – tanulmányrajzok, vázlatok, makettek, modellek.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- az elődök művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A látvány és a tanult ábrázolás összhangba hozása a személyes mondanivalóval.
- A természet- és emberábrázolás különböző formáinak megismertetése.
- A stílus- és arányérzék továbbfejlesztése.
- Az önálló kézműves tárgyalkotás technikájának megválasztására, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek eszköztárának biztonságos használatára való képesség fejlesztése.
- A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, a kompozíció, a szín és az előadásmód finomítása.
- A képi műveltség bővítése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- Rajzeszközök, vizes bázisú festékek és plasztikus anyagok.
- A képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek, technikák.
- A stíluskorszakra jellemző előadásmódok.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- az elődök művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát,
- a tárgyszervezés és tárgykészítés fázisait,
- a rajzolás, festés, termékművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a különböző ábrázolási és tárgyaló technikákat,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- az alkotói munka végigvitelére,
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására,
- színtani ismereteinek felhasználására,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- sokféle eszköz- és anyaghasználatra a kifejezés érdekében,
- konzekvens munkák elkészítésére,
- a műalkotások értő befogadására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat: vizsgamunka bemutatása 15 perc, helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technika- kával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy; festészeti, grafikai alkotás; szobor, térkonstrukció.

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES TANSZAK

A fém- és zománcműves műhelymunka célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése mindazoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek az átadása révén, melyek képessé teszik a tanulót fém- és zománcműves tervek, alkotások létrehozására. Célja továbbá olyan fejlett formakultúra, rajzi, szintani, plasztikai ismeret, technikai tudás átadása és igényesség kialakítása, amely felkészít a művészi igényű alkotómunkára, az igényes kép- és tárgyalkotásra. A műhelygyakorlat feladata a fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak megismertetése, a feladatok megtervezéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, a tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, eszközhasználat biztosítása, a munkaszervező készségek, képességek, a tárgyalkotói tudás kialakítása.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása.
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak, a fémmegmunkálás legegyszerűbb módjainak, a zománcteljesítés, –bevonás technikáinak megismertetése.
- A tananyagtartalomban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges fém- és zománcműves elméleti tudás, anyag- és eszközismeret, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása.
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának tananyaga

- Fém- és zománcműves ismeretek
- A kezdetek fémművessége
- A fém- és zománcműves műhely berendezése, szerszámjai, segédeszközei
- A fém- és zománcművesség anyagai
- A fémmegmunkálás módjai
- A fémékszer-készítés műveletei
- Zománcteljesítési, –bevonási technikák
- Szárítási, égetési műveletek
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának követelménye

A tanuló ismerje:

- a kezdetek fémművességét,
- a fém- és zománcművesség legmeghatározóbb példáit, legalapvetőbb műfaji sajátosságait,
- a fémtárgy és a zománcozott dísz tárgy készítésének tárgyi feltételeit,
- a színes- és könnyűfémek, valamint a zománcszap tulajdonságait,
- a huzalalakítás, lánckészítés módjait, műveleteit,
- a zománctbevonás technikáit (felkenés, összefolytatás),
- a szárítás, égetés műveleteit,
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (darabolás, hajítás),
- egyszerű tárgyalakítási feladatok elvégzésére (fém ékszer, zománcozott lap készítésére),
- előalapozott fémlapok zománcozására,
- a legegyszerűbb zománctbevonási módok alkalmazására,
- egyedi zománclapok készítésére,
- az eszközök balesetmentes használatára.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása.
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámjainak, anyagainak, a fémmegmunkálás módjainak, a zománctfelhordás-bevonás, a zománctdíszítés technikáinak megismertetése.
- A tárgyalakítási műveletekhez szükséges vizuális művészeti (formai, színtani, komponálási, stilizálási, motívumképzési) ismeretek elsajátíttatása.
- A munkavégzéshez szükséges, anyag- és eszközismeret, tervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása.
- A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályainak betartatása.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának tananyaga

- Fém- és zománcműves ismeretek.
- A fém- és zománcművesség tárgykultúrája.
- Az ókori fémművessége.
- Kelta zománcművészet.
- Forma- és színismeret.
- Lényegkiemelés, figyelemvezetés.
- Stilizálás, motívumképzés.
- A fém- és zománcművesség műfaji követelményei.
- A fémművesség szerszámai.
- A fémművesség anyagai.
- A fémmegmunkálás módjai.
- A lemezékszer és a fémtarzia-készítés műveletei.
- A (kő)befoglalás technikái.
- A fémlapok zománcozásra történő előkészítése.
- A különböző zománCFajták tulajdonságai.
- ZománCFelhordási, -bevonási, díszítési technikák.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának követelménye

A tanuló ismerje:

- a szín és forma, a stilizálás, átírás, komponálás tárgyalakotó szerepét,
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait,
- az ókor fém- és zománcművességét,
- a vas és acél, a könnyű- és színesfémek tulajdonságait,
- a zománCiszapok és zománCporok tulajdonságait,
- a tervezés fázisait, munkafolyamatait,
- a fém- és zománcműves tárgy készítésének technikai feltételeit,
- a lemezalakítás, díszítés módjait,
- az egyszerű fémékszer-készítés műveleteit,

- a zománcműves munkafolyamatokat (a zománcbevonás, –festés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit),
- a szakszerű műhely– és eszközhasználat követelményeit.

A tanuló legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás),
- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére (lemez ékszer, lemez intarzia készítésére),
- a fémek zománccal történő bevonására, a legegyszerűbb zománcdíszítési módok alkalmazására,
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére,
- zománcozott ékszerek, öltözék kiegészítők készítésére,
- kövek, zománcozott medálok befoglalására,
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre.

A fém– és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A fém– és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása.
- Felkészítés a fém– és zománcműves műhely berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak átgondolt használatára.
- A fémmegmunkálás, felületdíszítés (trasszírozás, domborítás, cizellálás) módjainak, a zománcművesség technikáinak (limougesi festett zománc, grisaille technika, zománc sgrafitto) megismertetése.
- A tananyagtartalomban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges vizuális ismeretek (figyelemvezetés, kiemelés, ritmus, felületrendezés, egyensúlyteremtés) biztosítása.
- A tárgyalkotáshoz szükséges anyag– és eszközismeret, tervező, munkaszervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása.
- A tanuló felkészítése elképzelései, gondolatai tárgyasult formában való kifejezésére.
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása.

A fém– és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának tananyaga

- Fém– és zománcműves ismeretek.
- A fém– és zománcművesség tárgykultúrája.
- A népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém– és ötvösművészete.
- A fém– és zománcművesség műfaji követelményei.
- A szín térhatása.
- Pozitív– negatív forma, formaredukció, motívum– és jelképzés, ornamentika.

- Az elemek elrendezése.
- A fémművesség anyagai.
- A fémművesség eszközei, szerszámai.
- A fémmegmunkálás módjai.
- A trasszírozás, domborítás és cizellálás műveletei.
- A zománcszapok tulajdonságai, fajtái, a felhordás módja, eszközei.
- A zománc–sgraffito technikája.
- Festett zománc (grisaille technika).
- A zománcozott tárgy égetésre történő előkészítése, ráégetés, átégetés.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának követelménye

A tanuló ismerje:

- a színek térhatását, a pozitív és negatív formák viszonyát, a motívum és jelképzés szerepét,
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait,
- a népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészetét,
- a trasszírozás, domborítás, cizellálás eszközeit, műveleteit,
- a sablontechnika és a sgraffito alkalmazhatóságát,
- a limougesi festett zománcot és a grisaille technikát,
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit.

A tanuló legyen képes:

- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére,
- a fém felületének trasszírozással, domborítással, cizellalással történő díszítése,
- a fémlapok zománcozására,
- a zománcal bevont tárgy kiégetésére,
- zománcgrafikai és festőzománc technikák alkalmazására,
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fém és a zománc mint tárgykötési alapanyag tulajdonságait,
- a fém- és zománcművesség példáit, műfaji követelményeit,
- a tárgykészítéshez kapcsolódó tervezés munkafolyamatait, módszereit,
- a fém- és a tűzzománcozott díztárgy készítésének technikai feltételeit,
- a fémalakítás, felületdíszítés és a közfoglalás lehetőségeit,
- a zománcműves munkafolyamatokat: a zománcbevonás, –díszítés és a zománccfestés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit,
- a szakszerű anyag- és eszközhasználat követelményeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- fémmegmunkálási, –alakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás, vésés, domborítás, trasszírozás, domborítás, cizellálás),
- fémműves tárgykötési (lánc, lemez intarzia, lemez relief) feladatok elvégzésére,
- a fémek zománcozására,
- a fémek formára alakítására, zománcozásra történő előkészítésére,
- a fémek zománccal történő bevonására,
- a legegyszerűbb zománccdíszítési módok (repszítés, összefolytatás, átégetés) használatára,
- a legegyszerűbb zománccgrafikai, –festészeti (sablon, sgrafitto, grisaille technika) megoldások alkalmazására,
- a zománccal bevont, festett tárgy kiégetésére,
- életkorának megfelelő szinten, az anyag, eszköz és technikai módszerek megválasztására,
- gondolatainak tárgyasult formában való megvalósítására,
- a helyes munkamenet, a munkavédelmi szabályok következetes betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat időtartama:

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgykalkoló képessége. A terv tükrözze a tanuló gondolati tartalomnak megfelelő képalkotó és tervező készségét, a fém- és zománcművesség anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, szakmai tudását.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy vagy tárgycsoport a fém- és zománcművesség műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon megválasztott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- trasszírozott, domborított, cizellált vagy zománcozással díszített tárgy,
- zománcozott képsorozat,
- ékszerkollekció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan tervezett és elkészített tárgy.

A vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra, gondolati tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített tervvázlat alapján elkészített szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- ékszer, öltözék kiegészítő,
- zománcozott kép.

A munka kivitelezésénél a kiegészítés fázisához szaktanári felügyeletre van szükség.

A vizsga értékelése

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, tárgytervező, formaalkotó, felület és díszítményalakító képesség,
- fém- és zománcműves alapismeret,
- anyag- és eszközhasználat,
- az elkészített tárgy összehatása.

**A TANTERVI ANYAG
TEMATIKUS EGYSÉGEKRE, TÉMAKÖRÖKRE VALÓ FELBONTÁSA**

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a felület és a textúra

TÉMAKÖR: Változatos felületek, textúrák

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafikai, festészeti, zománcalkotási munkákhoz szükséges tudás: a felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai: a felület és a textúra	A3. Felület és textúra Változatos textúrák, felületek kialakítása pl. természeti formák nyomataival	
	A4. A grafikai, festészeti, zománcalkotási munkákhoz szükséges tudás: a felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése	a felület és a textúra A felület- és textúraalakítás lehetőségei A felület és a textúra kifejező használata	A4. Felület és textúra Változatos textúrák, felületek kialakítása pl. habosított tapétadarabokkal	
	A5. A grafikai, festészeti, zománcalkotási munkákhoz szükséges tudás: a felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása	A felület, textúra és az ábrázolási szándék Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése ismert és újonnan megismert technikákkal	A5. Felület és textúra Változatos textúrák, felületek kialakítása pl. kötelek, madzagok gipsznyomatával	
	A6. A grafikai, festészeti, zománcalkotási munkákhoz szükséges tudás: a felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése. Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. Felület és textúra Változatos textúrák, felületek képzése Felületalakítás érzelmi, hangulati hatásra pl. hullámpapírcsíkok felragasztásával	

Csáji Attila: Gau-Dea

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

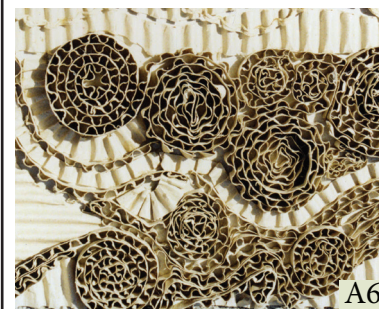
A3

A4

A5

A6

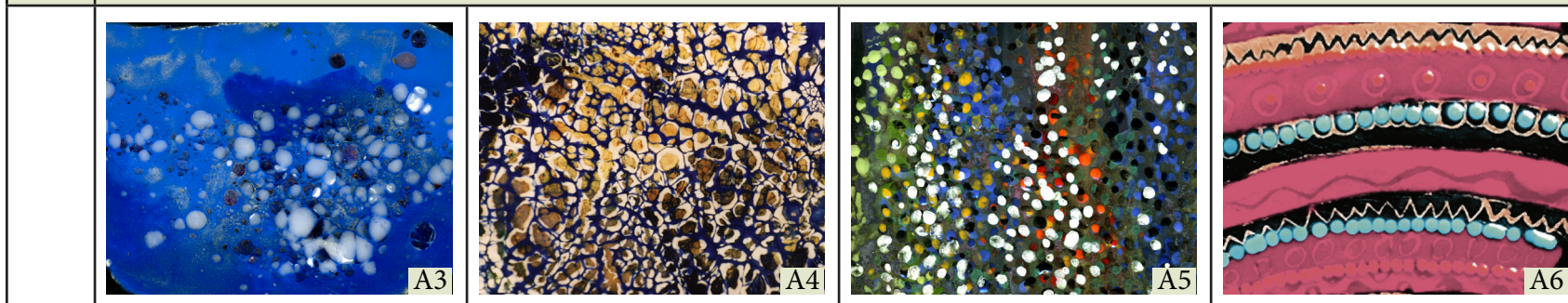
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a felület és a textúra

TÉMAKÖR: Rusztikus felületek

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A zománcozási munkákhoz szükséges anyag- és eszközismeret biztosítása. Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok elsajátítása	A3–A6. Grafikai, festészeti és tűzzománc készítési ismeretek Művészettörténeti, zománcművészeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai: a felület és a textúra A felület, a textúra és az ábrázolási szándék Zománcműves ismeretek A zománcművesség anyagai, eszközei Zománcfelhordás A zománcműves felület- és zománc textúra alakítás lehetőségei Száritási, égetési műveletek Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok	A3. Zománcműves ismeretek Zománcfelhordás, zománcbevonás Rusztikus felületképzés pl. különböző vastagságú zománcrétegek felvitelével	
	A4. A zománcozási munkákhoz szükséges anyag- és eszközismeret átadása		A4. Zománcfelhordás, zománcbevonás. Rusztikus felületképzés pl. szemcsés zománccal, zománcgranuláttal	
	A5. A zománcozási munkákhoz szükséges anyag- és eszközismeret bővítése. A felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok alkalmazása		A5. Zománcfelhordás, zománcbevonás. Rusztikus felületképzés szemcsés zománccal, fonalzománccal	
	A6. A zománcozási munkákhoz szükséges anyag- és eszközismeret gazdagítása. Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. Zománcfelhordás, zománcbevonás. Rusztikus felületképzés pl. eltérő vastagságú zománcréteggel, üveggolyócskával	

Czóbel Marianna: Spirálgalaxis (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a folt

TÉMAKÖR: Foltok, folthatárok, színfoltok

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A folttal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a folt	A3. A folt. Foltok, folthatárok kialakítása pl. festékek felszívásával kialakított színes felület egyes részeinek kitakarásával, vagy lefedésével	 <p>Fehér Margit: Szarvashalál (részlet)</p>
	A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek fejlesztése A folttal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése	Foltképzés és ábrázolási szándék Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése már ismert és újonnan megismert technikákkal Foltképzési lehetőségek változatos műfaji kísérletek során	A4. Foltok, folthatárok kialakítása pl. festékfolttal kialakított felületen, befestékezett növényi részek nyomataival	
	A5. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, a folttal kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása		A5. A színes folt. Lírai folthatású kép kialakítása pl. színes tuslepergetéses technikával	
	A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, ezen belül a folttal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése		A6. Érzelmi, hangulati hatást kifejező kompozíció kialakítása pl. tuslepergetéses technikával	
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA				
	 <p>A3</p>	 <p>A4</p>	 <p>A5</p>	 <p>A6</p>

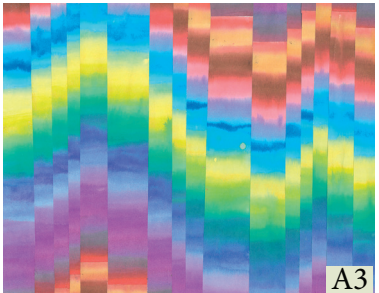
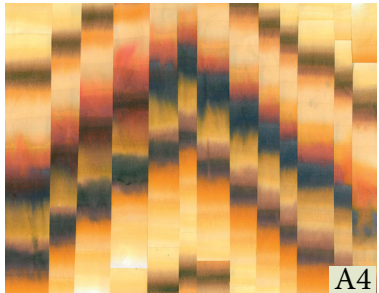

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín

TÉMAKÖR: A színek jelentése, hatása

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
2 óra	A3. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín Színtani alapismeretek Színkeverési lehetőségek A színek egymáshoz való viszonya A színek érzelmi minősége Szín és ábrázolási szándék Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése a ismert és megismert technikákkal	A3–A4. Színtani ismeretek A főszín és azok elsődleges keverékszínei A másodlagos színek és árnyalataik A színek hőhatása Meleg és hideg színek A meleg és hideg színek árnyalatai	
	A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A5. Telt és tört színek A színek érzelmi ereje A színek jelentése, figyelemfelhívó és szimbolikus szerepe	
	A5. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A6. A színek egymáshoz való viszonya, kapcsolata, a színek érzelmi minősége A színek optikai és térhatása Színkompozíció a tanultak alkalmazásával	
	A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, ezen belül a színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása			

Hefter László: Évszakok (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

			
--	--	--	--

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín

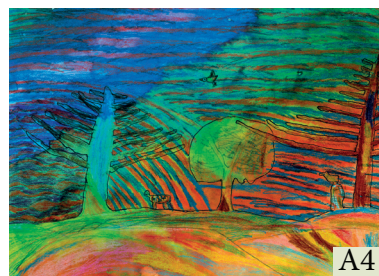
TÉMAKÖR: Színek kifejezésére alkalmas rajz és festő eszközök

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín Színtani alapismeretek A színek egymáshoz való viszonya A színek érzelmi minősége Szín és ábrázolási szándék A színek tudatos használata Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése a ismert és megismert technikákkal Színkeverési lehetőségek Rajzeszközök, festékek: színes ceruza, pasztell, vízfesték, tempera, ecset	A3. Színek képzésére alkalmas eszközök pl. színes ceruza felhasználása a vizuális megjelenítésben, kifejezésben	 <p>Sigmund Géza: Ablakkép (részlet)</p>
	A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek fejlesztése A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. A pasztellkréta megjelenítő és kifejező képességének tudatos alkalmazása az alkotó folyamatban	
	A5. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A5. A vízfesték és a tempera alkalmazásának sokszínűsége pl. tiszta színekből és szürkéből építkező képek tervezése	
	A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, ezen belül a színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés. Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. Különböző színhagyó eszközök együttes alkalmazásával a kevert technika előnyeinek átgondolt alkalmazása (pl. vízfesték és fekete toll)	

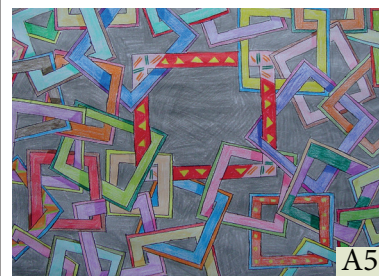
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

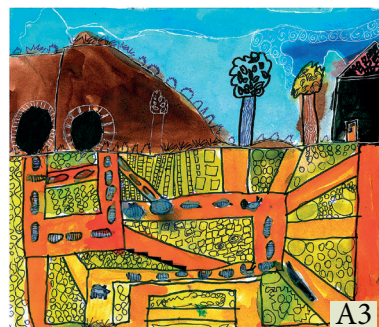
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín

TÉMAKÖR: Színharmóniák, színekontrasztok

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín Színtani alapismeretek A színek egymáshoz való viszonya A színek érzelmi minősége Színharmóniák Színekontrasztok Szín és ábrázolási szándék A színek tudatos használata Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése az ismert és megismert technikákkal Színkeverési lehetőségek	A3. Színharmóniák Képpalkotás harmonikus hangulatot keltő színekkel	
	A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. Tartalmi és színellentétek Színekontrasztok. A sötét-világos és a komplementer kontraszt megismerése és alkalmazása	
	A5. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A5. Élénk érzelmi állapot kifejezése, megjelenítése telített színekkel, gazdag színskálával	
	A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. Színekontraszt alkalmazásával figyelemfelhívó vizuális ábra, tábla (pl. térkép) készítése	

Gaál Endre: Vizes plasztika

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

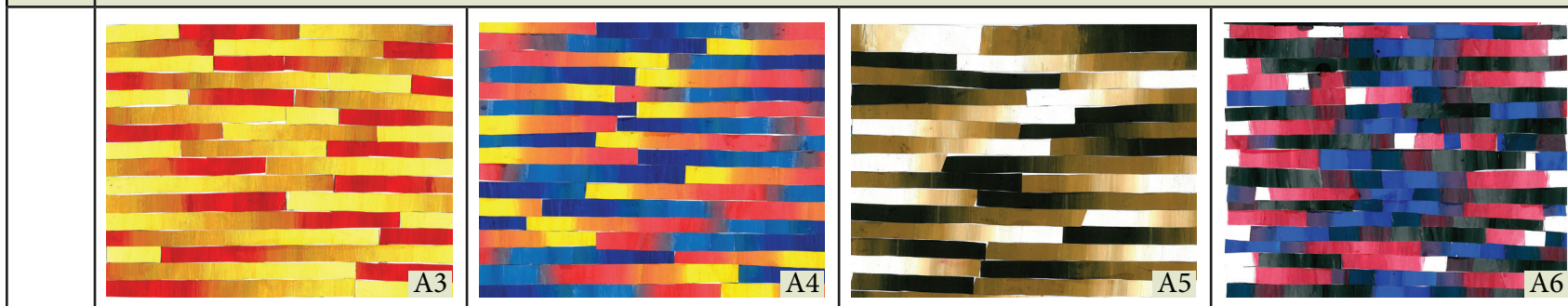
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín

TÉMAKÖR: Színtervek készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
2 óra	A3. A zománcozásműves elméleti és gyakorlati ismeretek átadása A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása	A3–A6. Grafikai, festészeti és zománckészítési ismeretek Művészettörténeti, zománcművészeti ismeretek	A3. A színek Színes iszapzománcok Színpróba. Zománccelbordási lehetőségek. Zománctervek készítése	 <p>Nagy Márta: Burkolatterv színvázlatai (részlet)</p>
	A4. A zománcozásműves elméleti és gyakorlati ismeretek bővítése A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása	A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín Szín és ábrázolási szándék Zománcműves ismeretek Zománccelbordási- bevonási technikák	A4. A rászítalásos zománccelbordás technikája Színtervek készítése rászítalásos technikára	
	A5. A zománcozásműves elméleti és gyakorlati ismeretek gazdagítása A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása	Rászítalásos technika Zománccelbordás technika Szárítási égetési műveletek	A5. A színek hangulati hatása Színtervek készítése rászítalással vagy festékszóróval történő zománccelbordával	
	A6. A zománcozásműves elméleti és gyakorlati ismeretek továbbfejlesztése. A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása Örömteli munkával az alkotókészség motíválása	Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok A színek és az alkalmazott technika megjelenítő és hangulatközvetítő képessége	A6. Különböző hangulatot kifejező több részből álló nagyméretű zománccelbordás színtervek, színterv variációjának elkészítése	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

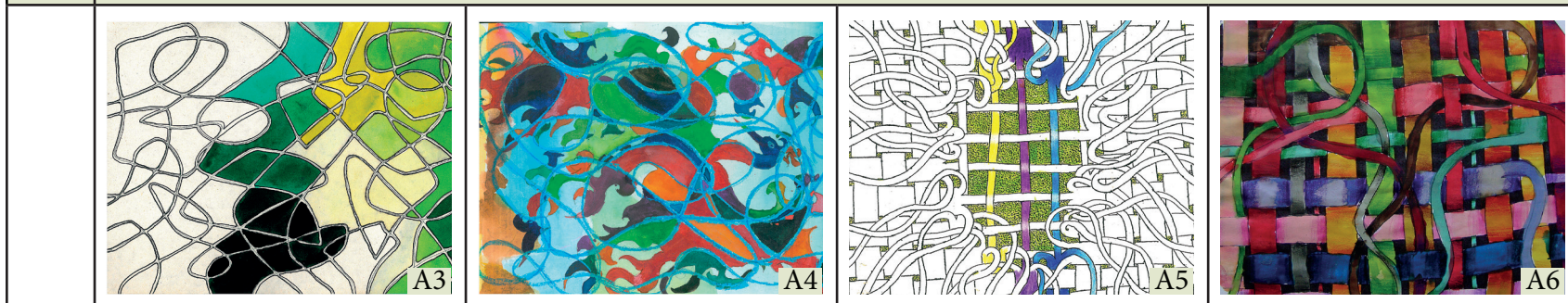
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal

TÉMAKÖR: Improvizatív és tudatos vonal

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal A vonal és a mozgás-változás A vonalak egymáshoz való viszonya A vonalak érzelmi minősége Vonalképzési lehetőségek, technikák	A3. A vonal A változások vonallal érzékelhető vizuális nyomai a környezetünkben Improvizatív vonalháló létrehozása	
	A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. Improvizatív sík jellegű vonalrendszer kialakítása pl. zsírkrétával A vonalhálóból színfoltokkal formák képzése	
	A5. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A5. Térbe hajló vonalak Tériséget érzékeltető vonalháló A vonalháló egyes elemeinek kiemelése színes háttérrel	
	A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, ezen belül a vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. A térben elbújó (takarásban levő), majd ismét előbukkanó vonal- vagy szalagrendszer megjelenítése toll vagy ceruzarajzjal, festéssel	

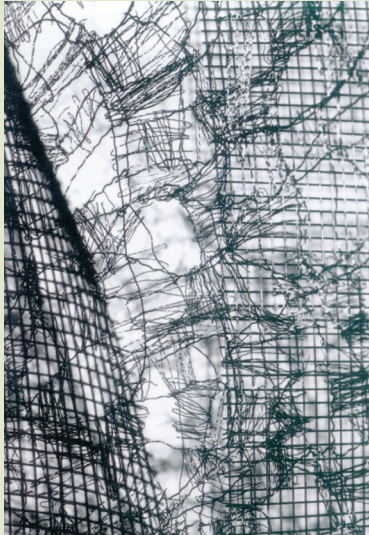
Keserü Ilona: Enigma (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

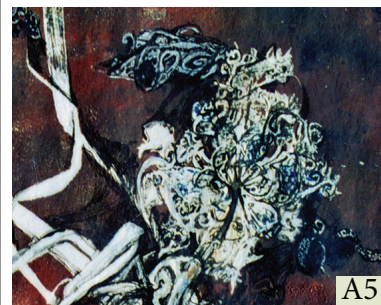
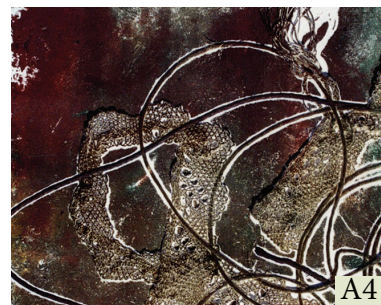
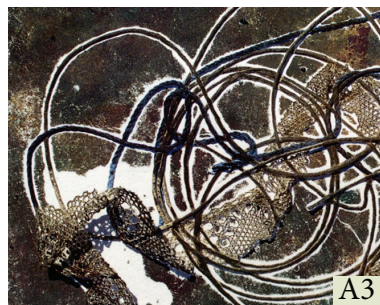
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal

TÉMAKÖR: Vonalszövetek

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal A vonal és a mozgás-változás A vonalak egymáshoz való viszonya A vonalok érzelmi minősége Vonalképzési lehetőségek, technikák	A3. Különböző karakterű vonalak Hangsúlyos vonalak, vonalrendszerek kialakítása befestékelt kötelek nyomataival	
	A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. Hangsúlyos vonalak és háttérbe húzódó vonalszövetek kialakítása kötél- és textilnyomatokkal	
	A5. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A5. A hangsúlyos vonalak és vonalszövetek nyomatainak kiegészítése tollrajzzal	
	A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek, ezen belül a vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A6. A kötél- és textilnyomatok kiegészítése változatos karakterű, erősségű vonalakkal, vonalhálókkal	

T. Doromby Mária: Kitorés

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

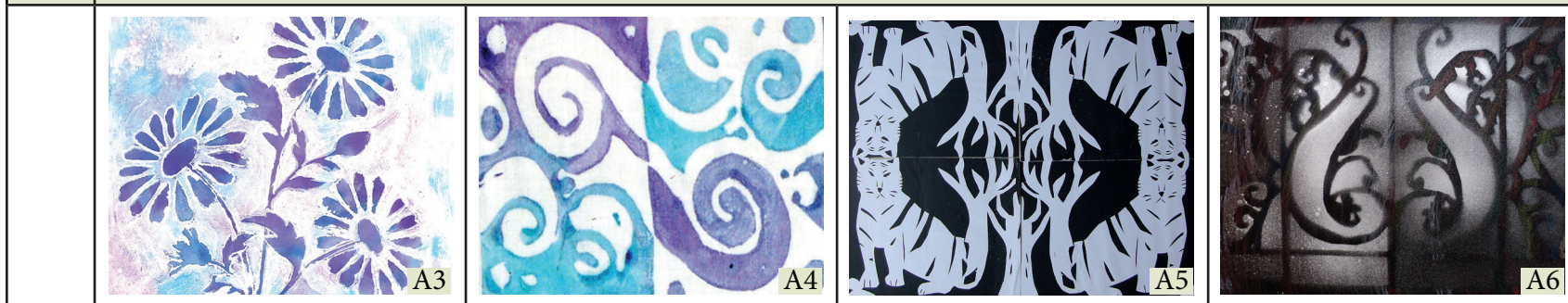

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a forma

TÉMAKÖR: Pozitív-negatív formák, tükröződések

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A formával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a forma Formai alapismeretek Forma és ábrázolási szándék Tudatos és kifejező forma Formával különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése Formaképzés változatos műfaji kísérletek során	A3. A forma. Formaelemzés Formateremtés. A különböző formák síkká, foltokká, motívumokká alakítása	 <p>Husztiné Jakab Erzsébet: Variációk (részlet)</p>
	A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A formával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. Pozitív-negatív forma. Sorminta Egyszerű minta vagy jel pozitív-negatív foltjával, (pl. dekorgumi nyomattal) szegélyminta készítése	
	A5. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A formával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása		A5–A6. Szimmetria. Tükröződés Szimmetriára és tükröződésre épülő kompozíciók kialakítása pl. különböző rendszer szerint összehajtogatott többrétegű papírra rajzolt mintázat kivágásával, vagy a papírmetszet átfújásával variálható mintázatú csempetervek készítése	
	A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek átadása A formával kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása			

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal

TÉMAKÖR: A sgraffito technika

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A5. A zománcműves elméleti és gyakorlati ismeretek átadása, bővítése A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása	A3–A6. Grafikai, festészeti és zománckészítési ismeretek Művészettörténeti, zománcművészeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal	A3–A4. A zománc-sgraffito eljárás, technika ismérvei Visszakaparással, visszatöréssel a homogén vagy színes zománcalap vonal- és foltrendszerének kialakítása	 <p>Káti Mihály: Prehisztorikus motívum (részlet)</p>
	A6. Zománcozásműves elméleti és gyakorlati ismeretek továbbfejlesztése. A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítása	Vonal és ábrázolási szándék Sgraffito technika Zománcműves ismeretek Zománcfelhordási- bevonási technikák	A5–A6. Visszakaparással és ráfestés A visszakaparással készített vonal és foltrendszer ráégetéssel történő rögzítése után újabb színek felvitelével, visszaszedéssel és ráfestéssel többretegű zománc-sgraffito létrehozása	

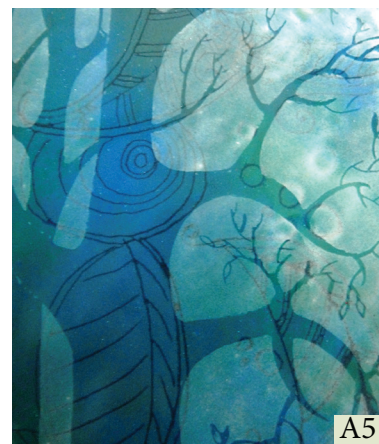
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

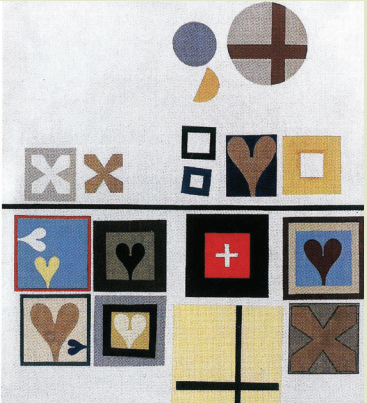
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a minta

TÉMAKÖR: Díszítmények, jelképek, szimbólumok

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése</p> <p>A5–A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása. A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása</p>	<p>A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a minta Funkció és díszítés Stilizálás, motívumképzés Egyedi motívumok, motívumrendszerek A gyűjtés és gyűjtemény A minta, jel, jelkép, szimbólum Forma és ábrázolási szándék</p>	<p>A3–A4. A minta, jel, jelkép, szimbólum. Az elvonatkoztatás útja, célja. Minták gyűjtése a különböző kultúrák tárgyi emlékeiről A gyűjtemény felhasználása Mintaképzés egyszerű mértani alapformákkal. A minták nagyítása, új kontextusba helyezése</p> <p>A5–A6. Minták gyűjtése textilről, kerámiáról, egyéb tárgyokról A gyűjtött minták felhasználása, átírása, kivitelezése más anyagokkal</p>	 <p>Bartl József: Jelek fehér alapon (részlet)</p>

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

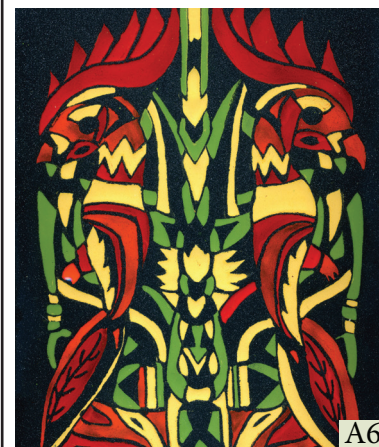
A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a minta

TÉMAKÖR: Mintaképzés, mintasokszorosítás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Népművészeti ismeretek Grafikai, festészeti művészettörténeti, zománcművészeti Művészettörténeti, zománcművészeti ismeretek	A3. A forma és ábrázolási szándék Természeti és mesterséges formából kiindulva ornamentika szerkesztés	
	A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése	A vizuális nyelvrendszer alapjai, a minta Funkció és díszítés Stilizálás, motívumképzés	A4. Kifejezési szándék szerinti stilizálási gyakorlatok A kialakított ornamentika felhasználása	
	A5. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása	Egyedi motívumok, motívumrendszerek A gyűjtés és a gyűjtemény felhasználása	A5. Az ornamentikagyűjtés, szerkesztés, felhasználása. A motívumok dinamikus elrendezésével dekoratív kompozíciók kialakítása	
	A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása	Díszítmény, minta, jel, jelkép, szimbólum Zománcműves ismeretek Zománcfelhordási lehetőségek: felszítálás, festékfelfújás, festék	A6. Az ornamentikagyűjtés, szerkesztés felhasználása Formaasszociációk Asszociációra alkalmas motívumokkal, jelekkel új tartalom kifejezése	

Remsey Flóra: Kárpitterv (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

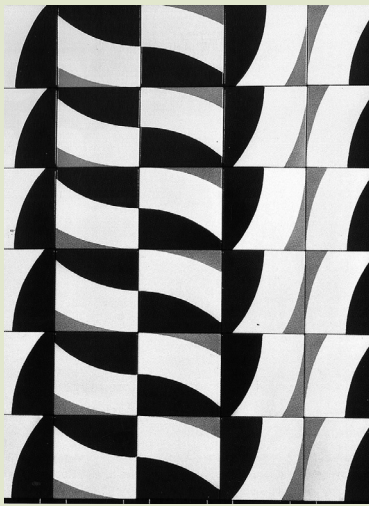
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a kompozíció

TÉMAKÖR: Képi elemek rendezése, átrendezése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	<p>A3. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos ismeretek átadása</p> <p>A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése</p> <p>A5. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása</p> <p>A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése</p>	<p>A3–A6. Grafikai és festészeti ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a kompozíció A kompozíció elemei Az elemek elrendezése Kompozíció és a kifejezési szándék Lényegkiemelés, figyelemvezetés</p>	<p>A3–A4. A kompozíció. A kompozíció elemei. Komponálási módok Egységnyi motívum kialakítása pl. sablon vagy dúc készítésével Meghatározott szempontok alapján a sokszorosítással (pl. fénymással, áttunkolással, átnyomással) létrehozott képi elemek elrendezése, átrendezése</p> <p>A5–A6. Kompozícióalakítási lehetőségek, kompozíció variációk Komponálási módok. A kompozíció és a kifejezési szándék A kompozíció kifejező használata Kifejezési szándék szerint lényegkiemelés, figyelemvezetés változatos kísérletek során</p>	 <p>Lantos ferenc: Ismétlődő elemek (részlet)</p>

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés

TÉMAKÖR: Tanulmányok élőlényekről

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
2 óra	A3. Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése megfigyelési és alkotó folyamatokkal. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek Látvány és jelenség Látványmegfigyelés Formaelemzés, formaértelmezés, formarögzítés Festészeti, grafikai technikák: krocki, tanulmányrajz, szabadkézi vázlatok	A3. A természeti környezet Látványmegfigyelés, formaelemzés A környezetünk növényeinek megfigyelése Növények rajza, festése pl. préselt növények alapján	
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése		A4. A látvány és jelenség A megfigyelt növényekről tanulmányrajzok, festett munkák készítése	
	A5. A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése		A5. A növények és állatok Formaelemzés. Szabadkézi rajz Növények, állatok megjelenítése fotó vagy film alapján	
	A6. Az emberábrázolás különböző formáinak megismerése A látás utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele. A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése		A6. Növények és állatok Formaelemzés. Szabadkézi rajz Növények, állatok megjelenítése fotó vagy film alapján	

Tóthné Gácsi Anna: Rózsa (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

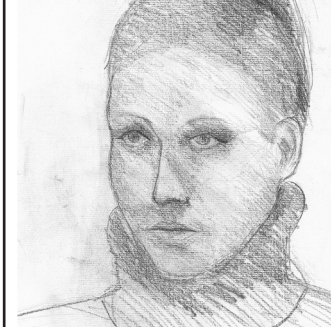
TEMATIKUS EGYSÉG: Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés

TÉMAKÖR: Tanulmányok fejről, arcról

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység kialakítása. A képzőművészeti tevékenységek megalapozása	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek Festészeti, grafikai technikák Tanulmányrajz Portré A portréfestészet Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Látványmegfigyelés-, értelmezés-, rögzítés Vázlatok, tanulmányrajzok, szabadkézi vázlatok Témavariációk	A3. Az arckép Ilyennek gondolom magam, a bennem kialakult belső kép megjelenítése	
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, a kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése		A4. A portré műfaja A fej formája, tagolása Önarckép készítése tükörből	
	A5. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése		A5. Karakterjegyek Eltérő formajegyeket hordozó fejek, arcok tanulmányozása Tanulmányrajzok a kortársakról Portrékészítés	
	A6. A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, az előadásmód finomítása, a képzőművészeti eszköztár használata		A6. Az egyéniség kifejezése Különböző karakterű és habitusú kortársak vonásainak tanulmányozása, portré készítése	

Decsi Ilona Iuca: Leányka a múlt századból (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

			
A3	A4	A5	A6

TÉMAKÖR: A tér, idő, fény és árnyék

TEMATIKUS EGYSÉG: Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, az alkotói tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek Képzőművészeti műfajok, a tájkép Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek: látványmegfigyelés, -értelmezés, -rögzítés Tér és idő Térretegek Előtte, mellette, mögötte Perspektivikus ábrázolás Fény és árnyék Tónus Témavariációk	A3–A4. A közvetlen környezet téri viszonyainak (előtte, mögötte, mellette) megfigyelése Világos-sötét. Fény-árnyék Tónus. A közvetlen környezet pl. egy utcarészlet, vagy épületrész jellemzőinek, külső megjelenésének modellezése	
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, a kifejezéshez szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése		A5. A közvetlen környezet fény- és árnyék jelenségeinek megfigyelése A térbeliség (előtte, mögötte, mellette) kifejezése pl. térbe helyezett, megvilágított elemek	
	A5. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése Az alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése		A6. Változás és idő Optikai csalódás és illúziókeltés A tapasztalatok felhasználása az alkotó munkában, a térábrázolásban, kifejezésben	
	A6. A természet és az emberábrázolás különböző formáinak, a látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezési készségek bővítése			

Sarkóczy Ágnes: Fények II. (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

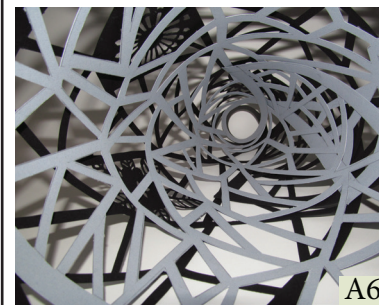
A3

A4

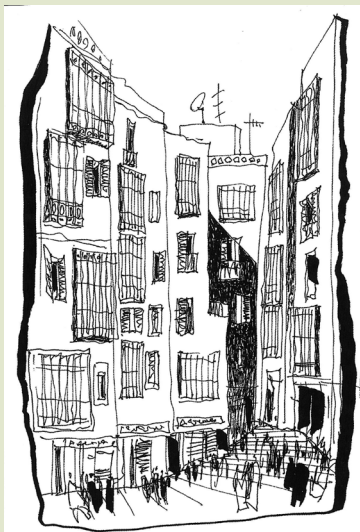
A5

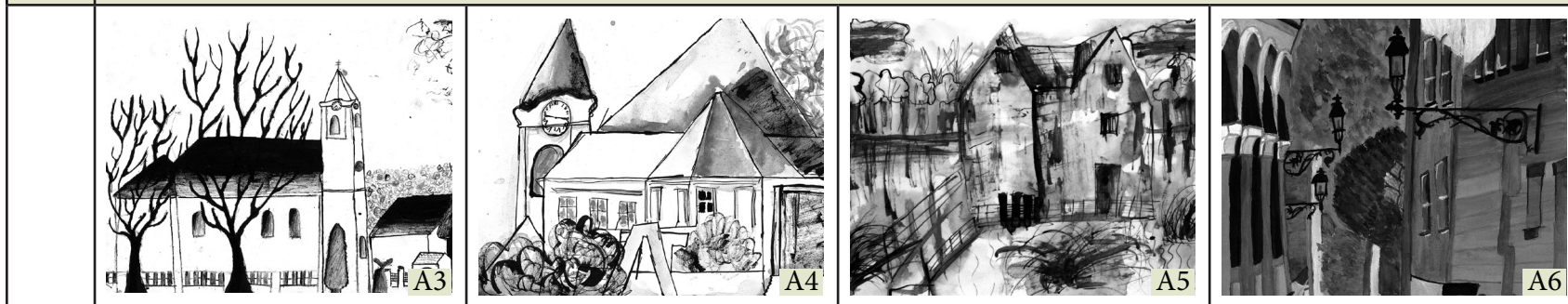
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés

TÉMAKÖR: Tanulmányok a természeti és épített környezetről

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, az alkotói tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek Grafikai és festészeti műfajok, a tájkép	A3. Külső térben végzett megfigyelések: előtér, középtér, háttér; vonal-, levegő-, és színperspektíva. A megfigyelések rögzítése pl. tollrajzzal	 <p>Finta József: Mallorcai utca, útirajz</p>
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése	Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek: látványmegfigyelés, -értelmezés, -rögzítés Térretek Szabadkézi perspektivikus ábrázolás Témavariációk	A4. A táj, a tájkép Látványmegfigyelés, -értelmezés, -rögzítés A térábrázolási konvenciók megismerése, alkalmazása	
	A5. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése		A5. A természeti és az épített környezet. Épített elemek a tájban Tájfestés lavírozott tussal	
	A6. A természetábrázolás különböző formáinak megismerése, a látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése		A6. Az ablakon át látható világ Szabadkézi vázlat készítése Monokróm színhasználattal tónusos utcakép festése	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: Megfigyelés, látványértelmezés, képalkotás

TÉMAKÖR: Tanulmányok tárgyakról

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek Grafikai, festészeti műfajok, a csendélet	A3. Tárgyelemzés A tárgyak egyedi vonása (hasonlóság, különbözőség) Tárgyábrázolás	
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése	Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek Látványmegfigyelés, -értelmezés, -rögzítés	A4. Tárgyelemzés Csendéletek Tárgyábrázolás más-más technikával, más-más nézőpontból	
	A5. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek bővítése	Tárgyak elemzése Drapéria Térrétegek Látszati ábrázolás	A5. Csendélettípusok Képkivágás A beállított modellről összefogott kompozíció tervezése	
	A6. A látvány utáni ábrázolás különböző formáinak megismerése, a látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése	Nézőpont Témavariációk	A6. Tárgyak eltérő nézőpontból (alulnézet, felülnézet, közelről, messziről) történő ábrázolása	

Baranyay András: Csendélet (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

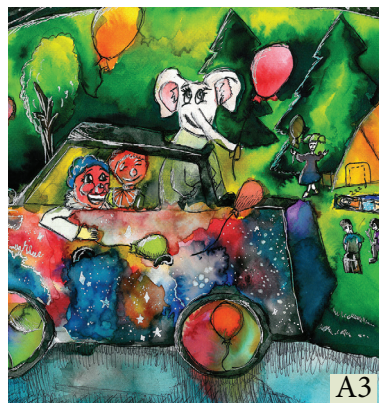
TEMATIKUS EGYSÉG: Képpalkotás, illusztráció

TÉMAKÖR: Történetek feldolgozása

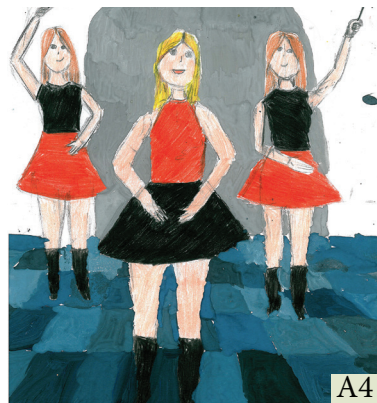
javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása	A3–A6. Vizuális alkotó gyakorlatok, ismeretek Művészettörténeti ismeretek A vizuális művészetek eszköztára Grafikai, festészeti, médiaművészeti műfajok, technikák: életkép, képregény, illusztráció Hagyományos és új médiumok Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Síkbeli munkához szükséges anyagok, eszközök Témavariációk	A3. Elbeszélés vonallal, színnel, formával Egyéni fantáziára épülő illusztratív munka készítése	
	A4. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése, a kitartó, feladattudatos munkavégzés segítése		A4. Történekek vizuális bemutatása pl. a választott szabadidős programok megjelenítése a tanuló által választott kifejezési eszközzel	
	A5. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, az alkotóképesség, a képi műveltség gazdagítása		A5. Történetészövés, történetábrázolás pl. hétköznapi, vagy történelmi események illusztratív megjelenítése	
	A6. A stílusérzék fejlesztése, az előadásmód finomítása, a kreativitás erősítése		A6. Hétköznapi vagy kitalált történetek illusztratív feldolgozása képsorozatokban vagy a képregény műfajában	

Bereczki Kata: Képfotózók (részlet)

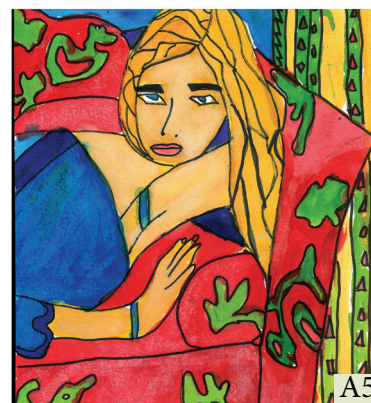
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

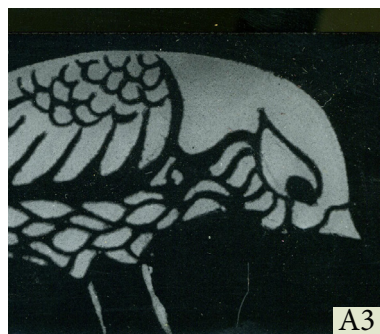
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Zománcművesség

TÉMAKÖR: Festőzománc technikák megismerése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának, legfontosabb anyagainak, technikáinak megismerése	A3–A6. Zománcműves ismeretek A zománcművesség tárgykultúrája Zománcműves berendezések, szerzőszámok, anyagok, segédeszközök	A3. A zománcművészet műfaji sajátosságai, tárgykultúrája Két színre (fehérre, fekete) redukált zománcalkotás készítése	 <p>P. Csasztka Ilona: Bakonyi szűrnotívum</p>
	A4. A zománc alkotások elkészítéséhez szükséges (formai, szintani, komponálási, stilizálási) ismeretek alkalmazása	A zománciszap tulajdonságai, fajtái, a felhordás módja, eszközei Zománcfelhordási, bevonási, zománcdíszítési technikák	A4. A limougesi festett zománc Limougesi festett zománcok készítése fehér alapra, fekete kontúrral	
	A5. A zománcművességhez tartozó festett zománcok műfajainak megismerése. A szükséges anyag és eszközismeret, anyagformáló készség és képességek kialakítása	A zománcozott tárgy szárítása, égetésre történő előkészítése, ráégetés, átégetés, ismételt égetés Festett zománc: - Limougesi festett zománc - Grisaille technika	A5. A grisaille technika Grisaille technikával festett zománc készítése. Fekete alapzománcra festés több rétegben fehér zománcsal	
	A6. A zománcműves műhely anyagainak szerszámainak átgondolt használata. A balesetmentes munkavégzés szabályainak betartása	- Ipari zománc Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok	A6. Ipari zománcfestészet. Kortárs zománcművészeti alkotások bemutatása. Zománcalkotás készítése iszapzománc felhasználásával	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

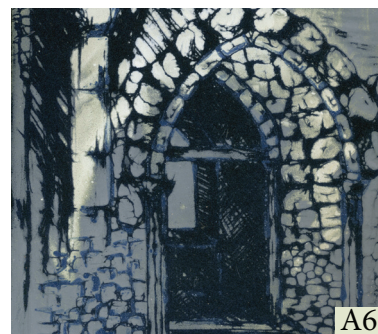
A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A zománcművesség

TÉMAKÖR: Zománcfestészeti technikák alkalmazása

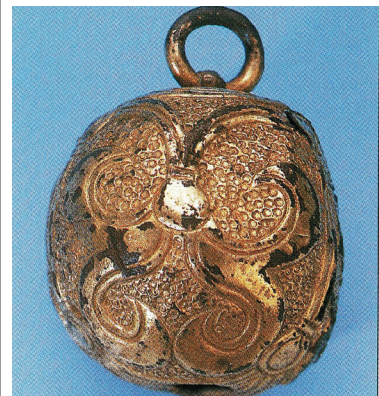
javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának, anyagainak, technikáinak megismerése	A3–A6. Zománcműves ismeretek A zománcművesség tárgykultúrája Zománcfelhordási, bevonási, zománcdíszítési technikák A zománczott tárgy égetésre történő előkészítése Ráégetés, átégetés, ismételt égetés Festett zománc Ipari zománc Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok	A3. A korábban tanulmányozott, megismert formák átfoglalásával zománcfestészeti alkotás létrehozása	 <p>Morvai László: Kaffantó (részlet)</p>
	A4. A zománcozáshoz szükséges vizuális művészeti (formai, színtani, komponálási, stilizálási, motívumképzési) ismeretek alkalmazása		A4. Különböző zománcfelhordási, bevonási, díszítési technikákkal a korábban tanulmányozott formákkal zománcalkotás létrehozása	
	A5. A munkavégzéshez szükséges anyag és eszközismeret, tervező és szerszámhasználó és anyagformáló készségek és képességek kialakítása		A5–A6. Többrétegű bevonási, felhordási móddal, különböző díszítési technikákkal (visszakaparás, ráfestés) a korábban tanulmányozott formák síkra redukálásával dekoratív kompozíciók, zománcalkotások létrehozása	
	A6. A zománcműves műhely anyagainak szerszámjainak átgondolt használata. A balesetmentes munkavégzés szabályainak betartása			
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA				
	 <p>A3</p>	 <p>A4</p>	 <p>A5</p>	 <p>A6</p>

TEMATIKUS EGYSÉG: A fémművesség

TÉMAKÖR: Fémművesség tárgykultúrája

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A fémművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása A fémművesség legfontosabb anyagainak, technikáinak megismerése	A3–A6. Fémműves ismeretek A fémművesség tárgykultúrája A fémművesség eszközei, anyagai A kezdetek fémművessége Az ókor fémművessége A népvándorlás korának fémművessége A honfoglaló magyarok ötvösművészete	A3. A fémművesség műfajai, tárgykultúrája Ismerkedés a fémművességgel: a fém szerepe a tárgykultúrában A kezdetek fémművessége	 <p>X. századi lelet Heves megyéből</p>
	A4. A tárgyalkotási műveletekhez szükséges fémműves elméleti tudás kialakítása		A4. Az ókori fémművesség és zománcművészet legmeghatározóbb emlékei	
	A5. A tervezéshez szükséges anyag és eszközismeret kialakítása		A5. A népvándorlás korának fémművessége Szkíta fém és ötvösművészet	
	A6. A tervezéshez szükséges anyag és eszközismeret kialakítása A balesetmentes munkavégzés szabályainak megismerése		A6. Tarsolyok, szabják és övveretek A honfoglaló magyarok ötvösművészete	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: A fémművesség

TÉMAKÖR: Fémműves tárgykötés: huzalékszerek

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A fémművesség legfontosabb anyagainak, technikáinak, a balesetmentes munkavégzés szabályainak megismerése	A3–A6. Fémműves ismeretek A fémművesség tárgykultúrája A fémművesség eszközei, anyagai, szerszámjai	A3. A réz és alumínium tulajdonságai Huzalékszerek tervezése Huzalok képzése, a huzalok formára alakítása hajlítással	
	A4. A tárgykötési műveletekhez szükséges fémműves elméleti tudás, az anyag- és eszközismeret, szerszám- és anyaghasználó, -formáló készségek, képességek kialakítása	Réz és alumínium A fémmegmunkálás módjai Láncok, láncszemek A fémékszer készítés műveletei Huzalékszerek	A4. A fémből készült tárgyak sajátosságai. Tervezés. A huzalformálás eszközei. Lánckészítés a huzal formára alakításával, a láncszemek összekapcsolásával	
	A5. A munkavégzéshez szükséges anyag- és eszközismeret, tervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása	Lánckészítési technikák Befoglalás technikák A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályai	A5. A tárgykötés alapvető fázisai: tervezés, az egyes elemek kialakítása, az elemek összekapcsolása Láncok, huzalékszerek készítése	
	A6. A fémműves műhely anyagainak, szerszámjainak átgondolt használata. A balesetmentes munkavégzés szabályainak betartása		A6. Egyéni elképzelés alapján láncok, huzalékszerek, egyedi befoglalások tervezése, készítése	

Zidarics Iлона: Nyakék

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

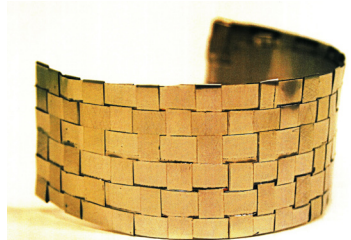

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A fémművesség

TÉMAKÖR: Fémműves tárgyalkotás. Lemezékszerek készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3. A tárgyalkotási műveletekhez szükséges fémműves elméleti tudás, az anyag- és eszközismeret, szerszám- és anyaghasználó, anyagformáló készségekkialakítása	A3–A6. Fémműves ismeretek A fémművesség tárgykultúrája A fémművesség eszközei, anyagai, szerszámjai A fémmegmunkálás módjai A fémékszer készítés műveletei, fűrészelés, áttörés, berakás A fémintarzia készítés technikái A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályai	A3. Lemezékszerek bemutatása A fémmegmunkálás alapvető műveleteinek megismerése: darabolás, formára vágás. Lemezékszer készítése lemezszalag fűzésével	 <p>Laborcz Flóra: Felhőjáték I-IV.</p>
	A4. A fémművesség legfontosabb anyagainak, technikáinak megismerése, alkalmazása		A4. Fémszalagokból készült tárgyak megismerése. A fémszalag felhasználás műveleteinek (méretek kialakítása, méretre vágás, sorjázás) alkalmazása	
	A5. Az anyag- és eszközismeret, tervező, szerszámhasználó és anyagformáló készségek, képességek bővítése		A5. Kortárs egyedi lemezékszerek megismerése. Lemezékszer készítése: fűrészeléssel formák, minták kialakítása	
	A6. A fémműves műhely anyagainak, szerszámjainak átgondolt használata. A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályainak betartása		A6. Fémmegmunkálási műveletek: fűrészelés, berakás Lemezékszer készítése fűrészeléssel, rekeszberakással, zománcozással	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

 <p>A3</p>	 <p>A4</p>	 <p>A5</p>	 <p>A6</p>
--	--	--	--

TEMATIKUS EGYSÉG: A fémművesség

TÉMAKÖR: Fémműves tárgyalkotás: fémdomborítás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
8 óra	A3. A tárgyalkotási műveletekhez szükséges fémműves elméleti tudás, az anyag- és eszközismeret, szerszám- és anyaghasználó, formáló készségek, képességek kialakítása	A3–A6. Fémműves ismeretek A fémművesség tárgykultúrája A fémművesség eszközei, anyagai, szerszámjai A fémmegmunkálás módjai:	A3. Trasszírozás, domborítás, cizellálás. A domborítás anyagai, eszközei, műveletei A domborított minta megtervezése A fémfólia domborítása	 <p>Csíkszentmihályi Réka: Gombkollekción</p>
	A4. A fémmegmunkálás, felületdíszítés (trasszírozás, domborítás, cizellálás) módjainak, technikáinak megismerése	trasszírozás, domborítás, cizellálás Trasszírozással, domborítással, cizellalással díszített fém tárgyak A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályai	A4. A fémmegmunkálás különböző módjainak (pl. domborítás) megismerése. A fém díszítmény megtervezése. Vékony fémlemez domborítása	
	A5. A munkavégzéshez szükséges anyag- és eszközismeret, szerszámhasználó és anyagformáló készségek és képességek kialakítása		A5. Trasszírozással, cizellalással díszített fémtárgyak megismerése A trasszírozás, cizellálás műveletének kipróbálása	
	A6. A fémműves műhely anyagainak szerszámjainak átgondolt használata. A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályainak betartása		A6. A színek szerepe a plasztikusság kiemelésében Hideg zománcfestéssel a domborított minták hangsúlyozása	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalkotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Sgraffito technikával képképzés

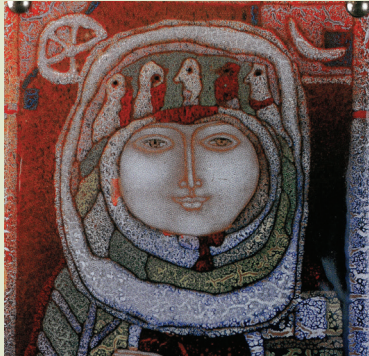
javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
8 óra	<p>A3–A6. A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése</p> <p>A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátítása</p> <p>Önálló alkotások, variációk készítése</p>	<p>A3–A6. Tárgytervezési ismeret</p> <p>Gondolati tartalom</p> <p>Műfaji sajátosság</p> <p>Átírás, tárgytervezés, formaalkotás, felület- és díszítmenyalakítás</p> <p>Fém- és zománcműves alapismeret,</p> <p>anyag- és eszközhasználat</p> <p>A tárgy összhatása</p> <p>Egyéni vizuális kifejezés</p>	<p>A3–A6. Egyéni vizuális képi világ, tárgytervezés a gondolati tartalom és a fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak figyelembe vételével, összhatásával</p> <p>Formatervezése, formaátírás, díszítmenyalakítás</p> <p>Az elsajátított fém- és zománcműves ismeretek (anyagismeret, eszközhasználat...) gyakorlati alkalmazásával egyedi zománc képlemezek, vagy zománcozott tárgyak készítése</p>	 <p>Tóbiás Klára: Cantata profana</p>

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalkotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

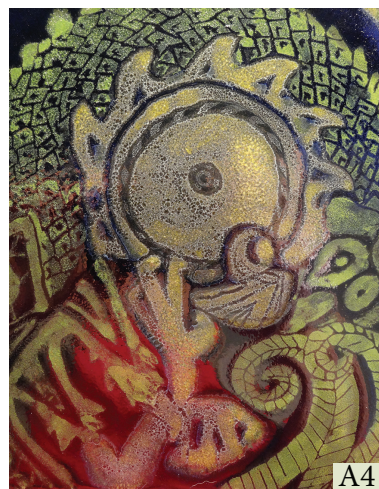
TÉMAKÖR: Zománccfestészet és sgraffito technikával képkalkotás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
8 óra	A3–A6. A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátítása Önálló alkotások, variációk készítése	A3–A6. Tárgytervezési ismeret Gondolati tartalom Műfaji sajátosság Átírás, tárgytervezés, formaalkotás, felület- és díszítőmunkák Fém- és zománccműves alapismeret, anyag- és eszközhasználat A tárgy összhatása Egyéni vizuális kifejezés	A3–A6. Egyéni vizuális képi világ, tárgytervezés a gondolati tartalom és a fém- és zománccművesség műfaji sajátosságainak figyelembe vételével, összhatásával Formatervezés, formaátírás, díszítőmunkák Az elsajátított fém- és zománccműves ismeretek (anyagismeret, eszközhasználat...) gyakorlati alkalmazásával egyedi zománc képlemezek, vagy zománcozott tárgyak készítése	 Tóth Szvetlána: Lány halakkal (részlet)

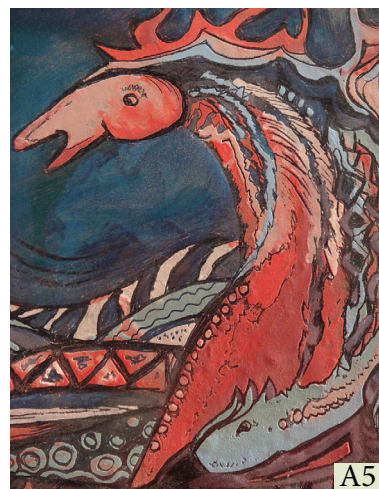
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalkotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: A sgraffito technika kiegészítése új eljárásokkal

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
8 óra	A3–A6. A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátítása Önálló alkotások, variációk készítése	A3–A6. Tárgytervezési ismeret Gondolati tartalom Műfaji sajátosság Átírás, tárgytervezés, formaalkotás, felület- és díszítmenyalakítás Fém- és zománcműves alapismeret, anyag- és eszközhasználat A tárgy összhatása Egyéni vizuális kifejezés	A3–A6. Egyéni vizuális képi világ, tárgytervezés a gondolati tartalom és a fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak figyelembe vételével, összhatásával Formatervezése, formaátírás, díszítmenyalakítás Az elsajátított fém- és zománcműves ismeretek (anyagismeret, eszközhasználat...) gyakorlati alkalmazásával egyedi zománc képlemezek, vagy zománcozott tárgyak készítése	 Jerohova, Olga: Bűvös erdő (részlet)

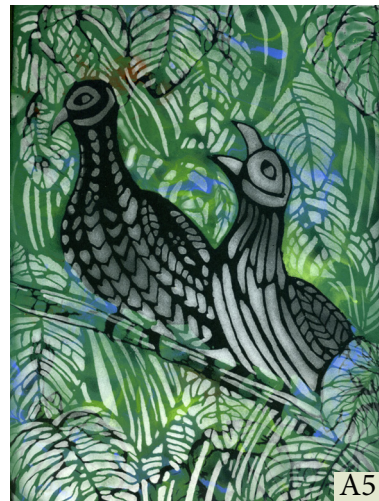
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető.....	5
Az alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ága követelményei és tantervi programja.....	9
Grafika és festészet alapjai tantárgy.....	11
Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy.....	13
Textil és bőrműves tanszak.....	21
A tantervi anyag tematikus egységekre, témakörökre való felbontása	
1. A vizuális nyelvrendszer alapjai	
Változatos felületek, textúrák.....	30
Rusztikus felületek.....	31
Foltok, folthatárok, színfoltok.....	32
A színek jelentése, hatása.....	33
Színek kifejezésére alkalmas rajz és festő eszközök.....	34
Színharmóniák, szíkontrasztok.....	35
Színtervek készítése.....	36
Improvizatív és tudatos vonal.....	37
Vonalszövetek.....	38
Pozitív-negatív formák, tükröződések.....	39
A sgraffito technika.....	40
Díszítmények, jelképek, szimbólumok.....	41
Mintaképzés, mintasokszorosítás.....	42
Képi elemek rendezése, átrendezése.....	43

2. Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés	
Tanulmányok élőlényekről	44
Tanulmányok fejekről, arcról.....	45
Megfigyelés, látványértelmezés, látványmegjelenítés.....	46
Tanulmányok a természeti és épített környezetről.....	47
Tanulmányok tárgyokról.....	48
3. Képzőművészet, illusztráció	
Történetek feldolgozása.....	49
4. Zománcművészet	
Festőzománc technikák megismerése.....	50
Zománcfestészeti technikák alkalmazása.....	51
5. A fémművészet	
Fémművészet tárgykultúrája.....	52
Fémműves tárgykészítés: huzalékszerek.....	53
Fémműves tárgykészítés. Lemezékszerek készítése.....	54
Fémműves tárgykészítés: fémdomborítás.....	55
6. A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgykészítési tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)	
Sgraffito technikával képzőművészet.....	56
Zománcfestészet és sgraffito technikával képzőművészet.....	57
A sgraffito technika kiegészítése új eljárásokkal.....	58